

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a ... Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe; ügyintéző: dr. Somogyi Péter ügyvéd) által képviselt felperesnek (felperes címe) a ... jogtanácsos által képviselt alperes (alperes címe) ellen kártérítés iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt 4.P.21.390/2008. számon megindított, és a ...városi Bíróság 2010. október 5-én kelt 41.Pf.630.408/2010/5. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 48. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2011. október 27. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet mint közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint + ÁFA felülvizsgálati perköltséget és az államnak az adóhatóság külön felhívására 36.000 (Harminchatezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az alperes a saját felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

2004. január 10-én ... a felperes tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsival ... belterületén 65-75 km/h sebességgel haladt a ... úton ... felől ... irányába. Ugyanezen időpontban ... az alperes biztosította az általa vezetett ... forgalmi rendszámú, ... típusú személygépkocsival a felperesi járművel szemben ... felől ... irányába közlekedett. A ... út ... szám alatti ingatlan kapubejárójához kívánt bekanyarodni, amelyet megkezdett. ... az ütközés elkerülése érdekében a gépkocsit jobbra kormányozta és a menetiránya szerinti havas útpadkára hajtott, ahol a jármű megcsúszott, majd az úton megpördülve az úttest menetiránya szerinti bal oldalán lévő árokba borult. A baleset során a felperesi jármű totálkárossá vált. ... a baleset bekövetkezéséért elismerte a felelősségét.

Miután az alperes - ... felelősségbiztosítója - a bejelentett kárigényt elutasította, a felperes módosított keresetében összesen 2.780.500 forint kártérítés és kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A ... által készített

szakvéleményt elfogadva az volt az álláspontja, hogy a bekövetkezett kár ... jogellenes magatartására vezethető vissza, mert a 30 km/h sebességkorlátozás betartása esetén a baleset elkerülhető lett volna.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott közbenső ítéletével megállapította, hogy a 2004. január 10. napján bekövetkezett közúti közlekedési baleset során a felperest ért károk 30%-át köteles az alperes megtéríteni. Döntése alapjául a perben beszerzett szakértői véleményeket felülvéleményező Igazságügyi Műszaki Szakértői Bizottság (IMSZB) Közlekedési Bizottsága által adott, 2009. augusztus 27-én módosított igazságügyi szakértői testületi véleményt fogadta el. A testület egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a felperesi járművezető több mint 100%-kal túllépte az adott útszakaszon érvényben lévő 30 km/h legnagyobb megengedett sebességet. Ezzel ... megszegte a KRESZ 14.§ (1) bekezdés d) pontjában és 3.§ (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat. A bíróság utalt a testület álláspontja alapján arra is, hogy ilyen mértékű sebességtúllépés megtéveszthette a bekanyarodó jármű vezetőjét. ... tanúvallomására is figyelemmel megállapította, hogy az alperesi biztosított nemvitásan megszegte a KRESZ 31.§ (5) bekezdés c) pontjának első bekezdésében foglaltakat. A járművezetők szabályszegéseit értékelve arra következtetett, hogy a balesethez vezető folyamatot az alperesi biztosított szabályszegő magatartása indította el. Az ő felelőssége azonban kisebb súlyú a megtévesztő felperesi sebességre, és ... kirívó szabályszegésére tekintettel. Ezért a felperesre terhesebb 70-30%-os kármegosztást alkalmazott [Ptk. 340.§ (1) bekezdés, PK 36. számú állásfoglalás, 6/1998. Büntető jogegységi határozat].

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság - az utóbbit alaptalannak találva - ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét (helyesen: közbenső ítéletét) megváltoztatva a felperes tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú ... típusú gépjárműben a 2004. január 10. napján bekövetkezett közúti közlekedési balesetből eredő károkért az alperes 70% arányú helytállási kötelezettségét állapította meg. Kifejtette, hogy jogellenes magatartásként a felperes az alperesi biztosított KRESZ 31.§ (5) bekezdés c) pontjának első francia bekezdése sérelmét és azt jelölte meg, hogy az egyenesen továbbhaladni kívánó felperes részére az alperes az elsőbbséget nem biztosította. Nem volt vitás, hogy az alperesi biztosított megvalósította ezt a normasértő magatartást, és az sem, hogy ezzel a magatartásával okozati összefüggésben következett be a felperesi gépjárműben a károsodás. A felperes a Ptk. 339.§ (1) bekezdésében előírt bizonyítási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A felperes helytállóan hivatkozott a fellebbezésében a KRESZ-ben rögzített bizalmi elvre. ... - két alkalommal történt - tanúmeghallgatása során előadta, hogy alapvetően nem tekintett

előre, hanem hátra, mivel úgy vélte, hogy a mögötte haladó gépjármű nem tartja be a szükséges követési távolságot. A felperest csak akkor észlelte, amikor megkezdte a kanyarodást. Megállapítható ezért, hogy nem az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsította, mivel rendkívül figyelmetlen volt. A nem vitásan fennálló sebességtúllépése és a bekövetkezett károsodása között okozati összefüggés nem áll fenn, mert az alperesi biztosított a felperest nem látta, így a sebességtúllépésével meg sem téveszthette. Arra helytállóan hivatkozott az alperes az elsőfokú eljárás során és a fellebbezésében is, hogy a 6/1998. BJE határozatban foglaltak irányadók a polgári peres eljárásban, azonban a perbeli tényállás mellett a felperesi sebességtúllépés megtévesztő volta fel sem merülhet. Az elsőbbségre jogosult hirtelen fékezésre, irányváltoztatásra nem kényszeríthető [KRESZ 1. számú melléklet III/B. pont]. Az pedig, hogy a felperes a veszélyhelyzet elhárításának nem a legmegfelelőbb módját választotta, a terhére nem értékelhető. A bíróság kifejtette továbbá, hogy az IMSZB testületi véleménye szerint a felperes 70-75 km/h haladási sebessége nem zárható ki. Amennyiben a felperesi gépjárművezető a 30 km/h sebességkorlátozást figyelembe véve sebességét ennek megfelelően választja meg, úgy lassító fékezéssel elkerülhette volna a perbeli balesetet. Így a két cselekvőség súlyát kellett összemérni. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesi biztosított idézte elő a veszélyhelyzetet. A felperes terhére a sebességtúllépés róható. A cselekmények súlyát összevetve az alperesre terheőbb 70-30%-os kármegosztást alkalmazott a Ptk. 340.§ (1) bekezdése alapján.

A jogerős határozat ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése, a felperes keresetének elutasítása érdekében. Az alperes álláspontja szerint biztosítottja a felperesi gépjárművet a vezető szabályszegése következtében nem észlelhette. A baleset nem következett volna be, ha a felperesi gépjármű a megengedett sebességgel közlekedik. A másodfokú bíróság ezért tévesen alkalmazta a 6/1998. büntető jogegységi határozat 1. pontjában foglaltakat. A jogerős közbenső ítélet ennek okán a Pp. 206.§-ába és a Ptk. 339.§-ának szabályaiba ütközik. A baleset bekövetkezése az alperesi biztosítottnak ugyanis nem volt felróható. A kármegosztás alkalmazása ezért sérti a Ptk. 340.§ (1) bekezdését. A felperes az IMSZB véleménnyel is alátámasztotta a sebességre vonatkozó szabályok megtartásával a balesetet legfeljebb lassító erejű fékezéssel elkerülhette volna. A másodfokú bíróság azonban csak az elsőbbségadási kötelezettségre vonatkozó szabályok megsértésének tényét vetette össze a sebességtúllépés tényével. Amennyiben a kármegosztás a jelen ügyben mégis alkalmazható, az az alperes terhére legfeljebb 30%-os mértékig állapítható meg.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában

való fenntartására irányult. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 206.§ (1) bekezdésére figyelemmel helyesen állapította meg a tényállást és az abból levont következtetése is helytálló. Hangsúlyozta, hogy a KRESZ hivatkozott szabályait megszegve a károkozó gépjármű vezetője szabálytalan közlekedésével a felperesi gépjármű vezetőjét mint elsőbbséggel rendelkezőt hirtelen irányváltoztatásra kényszerítette. A veszélyhelyzetet az alperesi biztosított idézte elő.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A perbeli esetben mind a felperesi gépjármű vezetője, mind az alperes biztosítottja vétkes módon megsértette a közlekedési szabályokat. Ezért alaptalanul állította az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy az elsőbbségadásra kötelezett biztosítottnak a baleset bekövetkezése nem volt felróható.

Megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság tévesen alkalmazta a közúti közlekedés szabályai szerint elsőbbségadásra kötelezett felelősségéről szóló 6/1998. Büntető jogegységi határozat 1. pontjában foglaltakat. A jogegységi határozat 1. pontja értelmében a KRESZ szabályai szerint elsőbbségadásra kötelezett általában akkor is felelősséggel tartozik az elsőbbségadási szabályok megszegéséért, ha az elsőbbségre jogosult a megengedett sebességet túllépte. Kizárhatja a felelősségét, ha az elsőbbségadási kötelezettsége szempontjából jelentős körülményeket az elsőbbségre jogosult szabályszegése következtében nem észlelhetette, vagy ha e körülményekre nézve az elsőbbségre jogosult megtévesztette. A másodfokú bíróság a jogegységi határozat helyes értelmezésével állapította meg a feltárt tényállás alapján, hogy az alperesi biztosított elsősorban nyilvánvaló figyelmetlensége miatt nem adta meg az elsőbbséget a felperesi gépjárműnek. Ezzel alapvetően ő idézte elő a veszélyhelyzetet. Erre vonatkozóan az alperesi biztosított a két alkalommal történt tanúkénti meghallgatásakor azonos, egyértelmű nyilatkozatot tett. A másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során azt emelte ki, hogy az alperesi biztosított nem is nézett előre, anélkül kezdte meg a bekanyarodást. Ezért kisebb súlyúnak értékelte a felperesi gépjármű sebességtúllépését. Ez a mérlegelés nem okszerűtlen. Helytálló továbbá a jogerős ítéletnek az a megállapítása is, amely szerint nem értékelhető a felperes terhére, hogy a veszélyhelyzet elhárításának nem a legmegfelelőbb módját választotta. Ezeknek a körülményeknek az egybevetése és a Pp. 206.§ (1) bekezdésének megfelelő mérlegelése eredményeként helyesen alkalmazta a másodfokú bíróság az alperesre terhesebb 70-30%-os kármegosztást [Ptk. 346.§ (1) bekezdés, Ptk. 340.§ (1) bekezdés]. A jogerős határozat a felülvizsgálati kérelemben sérelmezett okból tehát nem jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság a fenti indokoknak megfelelően a jogerős ítéletet - mint közbenső ítéletet - a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és kötelezte az alperest a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes képviseleti munkadíjának és a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. október 27.

dr. Kiss Mária tanácselnök s.k., dr. Rédei Anna előadó bíró s.k.,
dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző